

Aan Rijksdienst voor ondernemend Nederland
 (RVO)
 Postbus 93144
 2509 AC Den Haag

Van Vereniging Milieudefensie (Amsterdam) / Milieudefensiegroep Westerveld

Over Handhavingsverzoek zonder vergunning en ontheffing Wnb
Betreft WABO-vergunning Mijnbouwlocatie Weststellingwerf-1, Schapendrift 10 te
 Noordwolde, DGKE – WO / 19063143, d.d. 13 maart 2019

Ons kenmerk: renovatie en aanleggen fundatie + plaatsing mobiele installatie t.b.v.
diepboring op bestaande boorlocatie nabij Noordwolde

Plaats

Datum 14 juni 2019

Geachte mijnheer, mevrouw,

Op 25 juni 2018 heeft gaswinningsbedrijf Vermilion Energy BV op grond van de WABO een omgevingsvergunningsaanvraag ingediend bij het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (hierna ministerie) voor de activiteiten 'bouwen van een bouwwerk' en 'veranderen van de inrichting of mijnbouwwerk'. De aanvraag betreft de inrichting/bestaande mijnbouwlocatie 'Noordwolde 1 – Weststellingwerf 1', Schapendrift 10, sectie N, nummer 1067 nabij Noordwolde. De door het bedrijf ingevulde aanvraag is onder nummer 3523831 geregistreerd in het Omgevingsloket Online. Tevens heeft het bedrijf op 7 december 2017 een m.e.r.-beoordeling ingediend waarin een Natuurtoets is opgenomen.

Reden handhavingsverzoek

Onlangs bereikte ons het besluit van de minister dat hij op 13 maart 2019 de definitieve omgevingsvergunning heeft verleend. Uit de omgevingsvergunning en bijbehorende documenten, zoals hierboven reeds aangeven, is het bedrijf voornemens om de bestaande boorlocatie te renoveren ten behoeve van de plaatsing van een mobiele installatie voor het uitvoeren van een diepboring op de bestaande boorlocatie 'Noordwolde 1 – Weststellingwerf 1' nabij Noordwolde. Wij verzoeken u de bovenbeschreven voorgenomen werkzaamheden op de boorlocatie op te schorten dan wel stil te leggen, wegens het ontbreken van een vergunning en een ontheffing Wet natuurbescherming. Hieronder lichten wij ons verzoek nader toe.

Uit de tekst van het besluit blijkt dat de kennisgeving met betrekking tot het ontwerpbesluit heeft plaatsgevonden in de Staatscourant (zonder vermelding van datum) en in het lokale blad "De Stellingwerf Totaal. Uit de tekst van het besluit blijkt verder dat adviezen zijn gevraagd aan B&W Weststellingwerf, de provincie Friesland en Inspecteur-generaal der Mijnen.

Niet blijkt dat enig Drents bestuur van het voornemen op de hoogte is gesteld.

De bekendmaking in het lokale blad van Stellingwerf heeft Milieudefensie Westerveld om deze reden nooit bereikt. Daarom hebben we geen zienswijze ingediend op het ontwerp-besluit en kunnen dus niet in beroep gaan tegen het definitieve besluit.

We constateren dat er naast of in het kader van deze omgevingsvergunning niet de benodigde toestemmingen zijn verleend op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb). Hieronder tonen wij aan dat dit wel is vereist. Ons inziens is de omgevingsvergunning zonder deze toestemming niet uitvoerbaar.

Daarom doen wij hier een handhavingsverzoek aan de RVO en verzoeken de RVO op te treden tegen het uitvoeren van de omgevingsvergunning zonder een vergunning artikel 2.7 lid 2 Wnb inzake gebiedsbescherming en een ontheffing artikel 3.3 en/of 3.8 Wnb inzake soortbescherming. Een afschrift van dit verzoek hebben wij verzonden aan de minister van EZK.

Bevoegd gezag

Op basis van het gestelde in het Besluit natuurbescherming, artikel 1.3 eerste lid onder b.3° gaan wij er van uit dat het bevoegd gezag is gelegen bij 'Onze minister'.

Op basis hiervan richten wij ons handhavingsverzoek aan RVO.

Vergunning Wnb

De locatie bevindt zich op 3,7 km van de Drents-Friese grens. De effecten van de voorgenomen werkzaamheden strekken zich ver buiten de inrichting uit. De effecten van de inrichting behelzen onder meer bodemdaling in een groot gebied en effecten op in de Provincie Drenthe gelegen Natura 2000-gebieden.

Het project

In het besluit is aangegeven dat alvorens de mobiele installatie geplaatst kan worden, om vervolgens de diepboring te kunnen uitvoeren, de bestaande boorlocatie moet worden gerenoveerd. Er moet o.a. nieuwe fundatie worden aangelegd. Uit de verdere tekst blijkt dat er sprake is van maandenlang testen en dat deze werkzaamheden plaatsvinden in een continu rooster (24 uur per dag, 7 dagen per week). Na de uitvoering van de werkzaamheden wordt de mobiele installatie met bijbehorend equipment weer afgevoerd.

Er is in dit verband geen vergunning aangevraagd voor activiteiten die gelet op de instandhoudingsdoelstellingen voor een Natura 2000-gebied de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kunnen verslechteren of een significant verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen. Voor zover bekend is daarvoor ook niet eerder een vergunning aangevraagd of verkregen. Bovendien zijn de effecten van de voorafgaande renovatiewerkzaamheden niet meegenomen in de m.e.r.-beoordeling, noch in de Natuurtoets noch Aeries berekening, terwijl deze werkzaamheden volgens de omgevingsvergunning d.d. 13 maart 2018 en aanvraagformulieren d.d. 25 juni 2018 onderdeel uitmaken van dit project.

Beoogd doel staat vast: gaswinning

Inmiddels heeft de minister op 29 maart 2019 een ontwerp-besluit genomen op de aanvraag van Vermilion d.d. 18 april 2018 om in te stemmen met winningsplan 'Weststellingwerf'. De minister stemt in dat Vermilion vanuit boorlocatie 'Noordwolde 1 – Weststellingwerf 1' een perforatie mag uitvoeren vanuit de bestaande put (WSF-01) naar een deel van het voorkomen Weststellingwerf waaruit nog niet eerder geproduceerd is.

Bezwaarlijk is met name dat de minister ook instemt met een putafakking vanuit de bestaande put (WSF-01) naar een *nieuw* voorkomen 'Weststellingwerf-West' genaamd (WSF-01-S1), zonder dat bekend is of het voorkomen gashoudend is. SodM en TNO hebben zich om deze reden onthouden van advies ten aanzien van doelmatigheid van de winning.

Mocht het voorkomen gashoudend zijn dan hoeft geen nieuw winningsplan noch gewijzigd winningsplan bij de minister te worden ingediend. De minister heeft meerdere voorschriften verbonden aan zijn voorliggend ontwerp-instemmingsbesluit, namelijk dat het bedrijf na de putaftakking naar het nieuwe voorkomen aanvullende gegevens mag aanleveren. Mocht het voorkomen gashoudend blijken, dan is het echter reëel te veronderstellen dat de totale hoeveelheid gas en het tempo van productie (en winningstempo) hoger kan zijn dan aangegeven in het voorliggende winningsplan. Daardoor zal mogelijk sprake zijn van toegenomen risico's ten opzichte van het voorliggend winningsplan en ontwerp-besluit daarop. Er kan zeker sprake zijn van extra stikstofdepositie; bijvoorbeeld door toename afvalwatertransporten. Deze effecten/risico's kunnen inwoners en belangenorganisaties echter nu niet aantonen of naar voren brengen.

Er kan dus op dit moment geen juiste inschatting gemaakt worden van de effecten/risico's voor het in productie nemen van het nieuwe voorkomen 'Weststellingwerf-West' welke zal geschieden via boorlocatie 'Noordwolde 1 – Weststellingwerf 1'.

Het betreft 1 project

Wij veronderstellen dat hier sprake is van een project. Namelijk bestaande uit een renovatie van de boorlocatie, een diepboring binnen veld Weststellingwerf, een putaftakking naar het nieuwe voorkomen Weststellingwerf-West met als uiteindelijke doel: gaswinning. Dit alles vanuit de boorlocatie nabij Noordwolde. Wij menen dat de activiteiten als één project moet worden beschouwd, zowel voor de m.e.r. (beoordelings) plicht als voor de vergunning Wet natuurbescherming (Wnb). Het is in die context niet toegestaan een project in delen te beoordelen.

Als gevolg hiervan kan worden gesteld dat de m.e.r. beoordeling onvolledig is uitgevoerd.

In de natuurtoets bij de aanvraag omgevingsvergunning is tevens, onder 1.1, aangegeven dat de boring wordt uitgevoerd ter exploitatie van naastgelegen ondergrondse gasvelden. Het gehele project; boring, winning/exploitatie, alsmede de werkzaamheden die behoren bij het beëindigen van het project, dienen als één project te worden beschouwd en beoordeeld.

Vergunningplicht Wnb

In de natuurtoets is onder 1.1 gesteld dat negatieve effecten op beschermde flora en fauna en gebieden niet op voorhand zijn uit te sluiten. Deze conclusie betreft dan alleen de boorwerkzaamheden. Ingevolge het bepaalde in artikel 2.7 Wnb volgt hieruit een vergunningplicht.

Er is een beperkte voortoets gemaakt waaruit blijkt dat negatieve effecten uitsluitend kunnen voorkomen als gevolg van **stikstofuitstoot. Ook hieruit volgt een vergunningplicht.** Aangetekend dient te worden dat niet is beschreven welk gasveld zal worden geëxploiteerd waardoor het effect van bodemdaling ten onrechte niet is beschouwd.

In de natuurtoets is gesteld dat de effecten van stikstof middels een AERIUS-berekening zijn beoordeeld. Onder 6.3 is letterlijk opgenomen:

"Conclusie

Op grond van de AERIUS-berekening voor de boorfase wordt verder geen extra depositie van stikstof op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden berekend. Significante negatieve effecten worden dan ook uitgesloten. Een vergunningplicht in het kader van het PAS is niet aan de orde".

Deze conclusie wekt verbazing. Enerzijds is er sprake van stikstofuitstoot, anderzijds wordt gesteld dat AERIUS uitwijst dat er geen extra depositie van stikstof in het dichtsbijzijnde Natura 2000 gebied plaatsvindt.

Dit is niet logisch aangezien de AERIUS berekeningen een dergelijke uitkomst niet geven. De depositie zal op grote afstand slechts naderen tot nul, maar binnen de afstanden waar we hier over spreken nooit nul zijn. Als bijlage 2 van de Natuurtoets zijn de invoergegevens van een AERIUS berekening d.d. 9 november 2017 toegevoegd. AERIUS-kenmerk RWtYBcaC46Lm. De resultaten van de berekening, de berekende deposities, ontbreken.

Een door ons uitgevoerde AERIUS-berekening, uitsluitend op de belangrijkste bron (bron 3) waarin dezelfde gegevens zijn ingevoerd geeft alleen al voor deze enkele bron een belasting van het Drents-Friese Wold van 0,06 mol stikstof per ha per jaar. Gezien de huidige overbelasting van het Drents-Fries Wold is dit onderdeel van het project, de boring, reeds zelfstandig vergunningplichtig.

Naar aanleiding van de uitspraak Van de Raad van State van 29 mei 2019 inzake het PAS, wijzen wij er op dat het PAS en de daaraan gekoppelde vrijstellingsmogelijkheden van de vergunningplicht Wnb geen basis kan zijn voor vergunningverlening.

Daarbij nogmaals opgemerkt dat de effecten (w.o. stikstofuitstoot) van de renovatiewerkzaamheden voorafgaand aan de diepboring hierin niet zijn meegenomen. Het bedrijf is verplicht deze te berekenen en te melden aan het bevoegd gezag. Echter een Barmm-melding is, volgens ons, niet geopenbaard. Deze hebben wij op 5 juni 2019 opgevraagd bij SodM en de toezichthouder liet op 12 juni 2019 per e-mail weten onze vragen over dit onderwerp te hebben doorgestuurd naar [REDACTED] van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Ontheffing Wnb

In de samenvatting 7.4. van het rapport van Haskoning is opgenomen:

"Uitvoering van de werkzaamheden in de winter of het voorjaar zal een grote impact hebben op de das.

Werkzaamheden tijdens het broedseizoen zal met zekerheid leiden tot verstoring van broedvogels. Voor verstoring van broedende vogels kan geen ontheffing worden verkregen. De aanbeveling is dan ook om in ieder geval de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Op basis van het nadere onderzoek naar het functioneel leefgebied van de das moet bepaald worden of werkzaamheden in de winterperiode mogelijk is. Voor (tijdelijk) verlies van een verblijfplaats van de das kan eventueel ontheffing worden verleend wanneer de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt".

Natuur en Biodiversiteit (ministerie LNV) heeft het bedrijf aangeraden een een Wnb-ontheffing ten aanzien van de Das aan te vragen en het bedrijf heeft deze op 23 april 2018 ingediend bij RVO. Althans zo staat dit beschreven in de 'door Royal Haskoning opgestelde Bijlage 1 (Toelichting behorende bij de deze aanvraag Omgevingsvergunning' d.d. 25 juni 2018) onder 3.2, pagina 4. Echter, een Wnb-ontheffing maakt geen onderdeel uit van de definitieve omgevingsvergunning d.d. 13 maart 2019.

Wij komen tot de conclusie dat de beoogde werkzaamheden uitsluitend buiten het vogelbroedseizoen kunnen worden uitgevoerd en uitsluitend kunnen worden uitgevoerd wanneer een ontheffing Wnb is verleend voor het verstoren van de dassenburcht en de daarin opgenomen mitigerende maatregelen zijn uitgevoerd. Wij maken ons te meer bezorgd omdat sprake is van ingrijpende werkzaamheden (zoals aanleggen fundatie), terwijl de dassenburcht zich uitstrekt onder de boorlocatie.

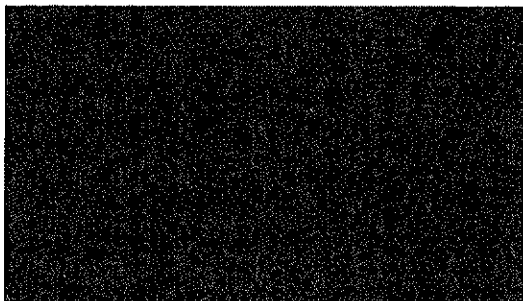
Conclusie

Uitvoering van het project zonder een daartoe strekkende vergunning ingevolge artikel 2.7 van de Wnb mag niet worden toegestaan.

Een uitvoering van het project voor augustus 2019 kan niet worden toegestaan vanwege de broedvogels en kan daarna uitsluitend worden toegestaan wanneer een ontheffing is verkregen van artikel 3.8 van de Wnb.

Wij verzoeken u werkzaamheden voor het uitvoeren van een diepboring op het perceel Noordwolde N 1067 te Weststellingwerf op te schorten dan wel stil te leggen, wegens het ontbreken van een vergunning en ontheffing Wet natuurbescherming.

Namens Milieudefensie Westerveld,

Bijlagen

- Aeries uitdraai d.d. 17 mei 2019 RkvNZok2uYKu

Tevens zenden wij een kopie van ons handhavingsverzoek naar:

- Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
- Provincie Drenthe
- Provincie Friesland

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

Milieudefensie Westerveld

Directoraat-generaal Natuur,
Visserij en Landelijk gebied

Bezoekadres
Beziidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Overheidsidentificatienr

T 070 379 8911 (algemeen)
F 070 378 6100 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/inv

Behandeld door

Ons kenmerk

Uw kenmerk

Bijlage(n)

Datum 1 augustus 2019
Betreft Handhavingsverzoek mijnbouwlocatie Weststellingwerf-1

Geachte

Op 18 juni 2019 heeft de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (hierna: RVO.nl) van u een verzoek tot handhaving van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. Het betreft mogelijke overtreding van de Wnb door het gaswinningsbedrijf Vermilion Energy BV, door een diepboring (proefboring) op het perceel Weststellingwerf-1, Schapendrift 10 te Noordwolde. Op 28 juni 2019 heeft Vermilion een zienswijze hierover ingediend bij RVO.nl. RVO.nl heeft uw verzoek en de zienswijze aan mij doorgeleid om te beslissen over het onderdeel dat betrekking heeft op hoofdstuk 2 van de Wnb. Ik heb de zaak beoordeeld en wijs uw verzoek toe. In deze brief licht ik dit toe.

Er is meerdere keren telefonisch contact met u geweest over het handhavingsverzoek. Deze brief kunt u tevens beschouwen als een formele ontvangstbevestiging.

Bevoegdheid

Het opsporen, winnen of opslaan van diepe delfstoffen, waaronder aardgas, valt onder artikel 1.3, lid 5, van de Wnb en de artikelen 1.2 en 1.3, eerste lid en sub b onder 3 van het Besluit natuurbescherming. Op grond daarvan is de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (hierna: LNV) bevoegd om vergunningen te verlenen. De Minister van LNV is daarom bevoegd om op uw verzoek te beslissen. De exacte wetsteksten zijn te raadplegen op www.overheid.nl onder 'Landelijke wet- en regelgeving'.

Belanghebbende

Op grond van artikel 1:2, eerste en derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) kan de Vereniging Milieudefensie worden aangemerkt als belanghebbende. Uit de doelstelling en missie zoals die is weergegeven op de website milieudefensie.nl blijkt dat het belang dat uw organisatie behartigt, rechtstreeks is betrokken bij het project dat Vermilion voornemens is om uit te voeren. Artikel 1:3, derde lid, van de Awb bepaalt dat onder een aanvraag wordt verstaan: een verzoek van een belanghebbende, een besluit te nemen. Nu

Milieudefensie belanghebbende is, merk ik het verzoek aan als een aanvraag van een handhavingsbesluit.

Ons kenmerk

Handhavingsverzoek

Het handhavingsverzoek betreft de mijnbouwlocatie Noordwolde 1-Weststellingwerf-1, Schapendrift 10 te Noordwolde. Het gaswinningsbedrijf Vermillion Energy Netherlands BV is voornemens om op die locatie een tijdelijke boorinstallatie te plaatsen en te gebruiken voor een diepboring (side-track boring) gedurende twee tot drie maanden. Volgens mondelinge mededelingen door een bevoegde functionaris van Vermillion Energy Netherlands BV zouden de eerste voorbereidende werkzaamheden ten behoeve van de opbouw van een mobiele installatie (boortoren) op de bestaande mijnbouwlocatie op vrijdag 2 augustus 2019 worden begonnen.

Het verzoek stelt dat er een ontheffing op grond van artikel 3.8 van de Wnb nodig is, evenals een vergunning op grond van artikel 2.7 van de Wnb. Omdat deze ontbreken, roept het verzoek ertoe op om de uitvoering van het project op te schorten of stil te leggen.

Voor wat betreft de ontheffing heeft RVO.nl op 17 juli 2019 geoordeeld dat deze voor het project niet vereist is en heeft u dat besluit van RVO.nl ontvangen. Hierna ga ik in op het onderdeel van het handhavingsverzoek dat betrekking heeft op het ontbreken van een Wnb-vergunning.

Naar aanleiding van uw handhavingsverzoek concludeer ik dat Vermillion niet beschikt over een vergunning op grond van artikel 2.7 Wnb, terwijl die voor het project wel vereist is. Het is immers niet uit te sluiten dat de uitvoering van het project kan leiden tot verslechtering of significant verstorende effecten op de habitats en soorten waarvoor het Natura 2000-gebied Drents-Friese Wold & Leggelderveld is aangewezen.

Op basis van de Wnb heeft de Minister van LNV de bevoegdheid om bestuursrechtelijk handhavend op te treden als de Wnb is overtreden.

Ik vernam inmiddels van een bevoegde functionaris van Vermillion dat de aanvoer en plaatsing van de boorinstallatie met een week is uitgesteld, tot 9 augustus a.s. Op dit moment is er dus nog geen sprake van een (acuut dreigende) overtreding en ben ik dus nog niet bevoegd tot handhaving. Om te voorkomen dat er een overtreding gaat plaatsvinden, zal ik Vermillion al wel een formele waarschuwing geven. Het overtreden van artikel 2.7 van de Wnb zal tot een passende bestuursrechtelijke actie leiden (aanzegging van een last onder dwangsom of bestuursdwang).

Directoraat-generaal Natuur,
Visserij en Landelijk gebied

Een afschrift van deze brief zend ik aan Vermilion Energy Netherlands BV.

Ons kenmerk

Hoogachtend,

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
Namens deze

Waarriemend MT-Ild Directoraat-Generaal Natuur, Visserij en Landelijk Gebied